

قدرت‌های مداخله‌گر راهی جز تسلیم در برابر ملت‌ها ندارند

هفدهمین اجلاس روسای کشورهای عضو جنبش عدم تعهد دیشب با سخنان حجت‌الاسلام والمسلمین دکترحسن روحانی رئیس جمهوری اسلامی ایران درجزیره مارگاریتای ونزوئلا گشایش یافت.

هفدهمین اجلاس روسای کشورهای عضو جنبش عدم تعهد دیشب با سخنان حجت‌الاسلام والمسلمین دکترحسن روحانی رئیس جمهوری اسلامی ایران درجزیره مارگاریتای ونزوئلا گشایش یافت.

متن کامل سخنان رئیس جمهوری کشورمان به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

رؤسای محترم کشورها و دولت‌ها

وزرای محترم

خانم‌ها و آقایان

درا ابتدا مایلیم قدردانی دولت جمهوری اسلامی ایران را از ملت و دولت ونزوئلا، به خاطر مهمان‌نوازی صمیمانه، نسبت به اینجانب و هیأت همراه، درخلال برگزاری هفدهمین اجلاس سران جنبش عدم تعهد، اعلام نمایم.

به کارگیری اهداف عالی جنبش

دردوره چهارساله ای که ایران افتخار ریاست جنبش عدم تعهد را داشت، با استفاده از امکانات و توان خود، ظرفیت‌های جنبش را درجهت اهداف عالی آن و افزایش کارآیی مجموعه نهادهای وابسته، به کارگرفت. دراین دوره، دفترهماهنگی، تروییکای جنبش، گروه‌های کاری آن در سازمان ملل و فراکسیون‌های آن در شورای امنیت و تحکیم صلح، بیش از 450 نشست در نیویورک برگزارکردند. دیگرنهادهای سازمان ملل در ژنو، وین، لاهه و یونسکو نیز شاهد فعالیت جدی جنبش بوده اند. اعلام مواضع روشن غیرمتعهدها درخصوص مسائل مهم جهانی، همچون خلع سلاح، اصلاح ساختار سازمان ملل، حفظ صلح و حقوق بشر، محصول این رایزنی‌ها و نشست‌ها بوده است.

همه می‌دانیم که توانمندی غیرمتعهدها درگرو همبستگی بین اعضاء و افزایش کارآیی آن است. از این جهت در این دوره، تلاش فراوان برای هم افزائی، تحکیم پیوندها و تفاهم درون گروهی صورت گرفته است. همچنین برای گسترش پیام عدم تعهد و تقویت مواضع جنبش، مذاکرات با شمال نیز با قوت پیگیری شده است. چندین دور مذاکره بین تروییکای جنبش، با تروییکای اتحادیه اروپا نمونه روشنی از این پیگیری‌هاست. مجموعه این تلاش‌ها به تفصیل درگزارش فعالیت‌های رئیس که تقدیم اجلاس شده، انعکاس یافته است.

تشکر از تعامل مثبت و سازنده اعضا

جمهوری اسلامی ایران مفتخر است که پس از يك دوره چهارساله ریاست بر جنبش عدم تعهد، این مسئولیت خطیر را تحویل دولت دوست، ونزوئلا می‌دهد. امیدوارم با اهتمام و تعهد مقامات ونزوئلا در این مسئولیت مهم و با حمایت کلیه کشورهای عضو، دوره موفقیت‌آمیزی را برای فعالیت‌های جنبش عدم تعهد در پیش رو داشته باشیم. بی‌تردید مصوبات و نتایج این اجلاس مهم که با شعار «صلح، حاکمیت و همبستگی برای توسعه» تشکیل شده است، گام مهم دیگری برای تحقق اهداف والای جنبش عدم تعهد خواهد بود. در این جا لازم می‌دانم از همکاری و تعامل مثبت و سازنده کلیه اعضای جنبش عدم تعهد با جمهوری اسلامی ایران در دوره ریاست بر این جنبش، تشکر نمایم. قطعاً بدون همکاری و مشارکت فعال کلیه اعضاء به ویژه کشورهایی که مسئولیت‌هایی در سازوکارهای مختلف جنبش عدم تعهد در مقرهای مختلف سازمان ملل متحد بر عهده دارند، کسب دستاوردهای حاضر میسر نبود.

حضورگرامی

این اجلاس درحالی برگزار می‌شود که صلح در تمامی ابعاد آن در سرتاسر جهان در معرض خطر و تهدید قرار گرفته و نقض حاکمیت ملی کشورهای در حال توسعه، در پوشش‌های مختلف و صورگوناگون، انجام می‌گیرد. اعضای جنبش در مقطع کنونی بیش از هر زمان دیگری نیازمند همبستگی، همگرایی و هماهنگی می‌باشند. واقعیت این است که ما به عنوان مجموعه‌ای که حدود دو سوم اعضای سازمان ملل متحد را تشکیل می‌دهیم، بخش غیرقابل انکاری از راه‌حل‌ها، برای چالش‌های جهان امروزی هستیم.

افزایش خشونت و مداخله در امور داخلی کشورها

آنچه در نظام بین‌الملل معاصر می‌گذرد، در چشم‌اندازی واقع‌بینانه، نگران کننده است. در مناسبات جهانی امروز، تمایلات هژمونیک و سلطه‌طلبی، واقعیتی غیرقابل انکار است. گرایش به قطب‌بندی‌های نظامی، همچنان در ذهنیت و رفتار برخی از بازیگران غلبه دارد. رقابت‌های تسلیحاتی، راه‌اندازی جنگ‌ها و تشدید منازعات، افزایش خشونت و مداخله در امور داخلی کشورهای در حال توسعه توسط صاحبان قدرت و ثروت، به صورت پیدا و پنهان، بخش‌هایی از مجموعه رفتارهایی است که جز با «منطق سلطه‌طلبی» نمی‌توان آن را تفسیر کرد.

خانم‌ها و آقایان

می‌توان گفت که اصول و اهداف اساسی جنبش عدم تعهد، به نحوی طراحی و تنظیم شده است که برای تمامی کشورها به عنوان معیارهایی اساسی شناخته شود، تا تمسک به آن، هم تضمین کننده استقلال، تمامیت ارضی و حاکمیت کشورها باشد و هم ارتقاء دهنده منافع ملی، حسن همجواری و برقرارکننده صلح و امنیت و توسعه پایدار در عرصه جهانی گردد. با پیروی از این اصول می‌توان به بهترین وجه، بسیاری از مشکلات، چالش‌های اساسی و بحران‌های جدی موجود را حل و فصل کرد.

امکان تعامل با جهان

در جمهوری اسلامی ایران، از همان ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون، ما با شعار اصولی "نه شرقی و نه غربی" در سیاست خارجی، در انطباق کامل با روح عدم تعهد، حرکت کرده ایم. ما در حرکت از این نقطه عزیمت، براین باوریم که تعامل با جهان ممکن است؛ جهانی که باید سیمای انسانی و عادلانه‌ای را که از همان آغاز در بطن آرمان‌های عدم تعهد وجود داشته است به خود بگیرد و باید خود را منطبق با پویایی تحولات سیاسی، روز آمد کند.

ایران برخلاف تصویر سازی بنیاد گرایانه‌ای که از سوی بنگاه‌های دروغ پرداز و جنگ‌افروز برآن تحمیل می‌شود، هیچگاه از نقطه نظر تقابل امر "ملی" و امر "جهانی"، حرکت نکرده است و دفاع ما از جنبش‌های حق طلبانه جهان، به هیچ وجه، به مفهوم تقابل با ارزش‌های مقبول و مشروع انسانی و به معنای مداخله در امور داخلی دیگران نیست. برعکس، نظریه گفت‌وابی ایران برعلیه سلطه‌گری و جهان آشوبی، به همان اندازه که ریشه در آرمان‌های دینی دارد، از پیشرفت‌های فکری نوین و ادبیات آزادیخواهی جهانی و اصول منشور ملل متحد نیز برخوردار است. آرمان‌هایی نظیر استقلال، آزادی، جمهوری، مردم‌سالاری و حق تعیین سرنوشت در پای صندوق‌های رأی، به همان اندازه که دینی و ملی است، سرشتی جهانی دارد.

عدم مسئولیت‌پذیری قدرت‌های بزرگ

در سال‌های اخیر، حوادث بسیار ناگواری برای مردم سوریه، یمن، عراق و لیبی درون گرداب رقابت‌های خودخواهانه و ویرانگر، وجدان میلیاردها نفر از مردم جهان را آزرده و نشانه‌ای است از عدم مسئولیت‌پذیری قدرت‌های بزرگ در برابر جراحاتی که هرروزه بر پیکر بی‌گناهان می‌نشیند.

جهانیان می‌دانند که جمهوری اسلامی ایران، نخستین کشوری بود که نسبت به خطر جهانی تروریسم تکفیری در کشور سوریه هشدار داد. در همان حالی که شماری از کشورهای غیر مسئول در خاورمیانه و غرب، سرگرم تجهیز و آموزش تروریست‌های تکفیری بودند، ما در کنار ملت و دولت عراق و سوریه در برابر یکی از جنایتکارترین گروه‌های تروریستی، ایستادیم. دستان آلوده به خون این گروه‌ها و حامیان مالی و تسلیحاتی آن‌ها، هرگز پاک نخواهد شد. تنها پس از سرایت حملات خشونت بار این گروه‌ها به خارج از سوریه بود که کشورهای حامی تروریسم تکفیری، با اکراه، به تشکیل ائتلافی ناکارآمد علیه تروریسم روی آوردند. این همه درحالی است که هنوز جامعه جهانی کمترین موفقیتی را در اعاده حقوق زیرپا گذاشته شده ملت فلسطین و خاتمه دادن به اشغالگری کسب نکرده است. قدرت‌های بزرگ نه تنها کمکی به رفع این آلام نکرده‌اند بلکه سهم بسزایی در استمرار فقر، خشونت، کشتار، جنگ و آوارگی میلیون‌ها نفر در کشورهای در حال توسعه دارند. تمام این رویدادها، شاهدهی است بر اینکه

نباید برای کسب امنیت، توسعه و پیشرفت به قدرتهای بزرگ امید بست. متأسفانه معدودی از کشورهای عضو نیز با زیر پا گذاشتن اصول اولیه این جنبش و حمایت از تروریست‌ها، در برهم زدن آرامش و مداخله در امور داخلی سایر اعضا نقش دارند.

نتیجه این سیاست‌های غلط، چیزی جز نابودی و بدنامی تاریخی برای این کشورها و گروه‌های تروریستی مورد حمایت آنان نبوده است. سنت الهی و تجربه تاریخی، مؤید این واقعیت است که ایستادگی در مقابل خواسته‌های مشروع ملت‌ها، چیزی جز هزینه و بدنامی به همراه ندارد و قدرتهای مداخله کننده و تجاوزگر، نهایتاً راهی جز تسلیم شدن در مقابل خواست مردم نخواهند داشت.

لزوم ایجادجبهه متحد مبارزه با افراط‌گرایی و خشونت

اینجانب به نمایندگی از ملت بزرگ ایران، با درک مخاطرات گروه‌های تروریستی و افراطی، در شصت و هشتمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد، پیشنهاد «جهان علیه خشونت و افراط‌گرایی» (WAVE)) را مطرح کردم که منجر به تصویب دو قطعنامه اجماعی در مجمع عمومی سازمان ملل در سال‌های 2013 و 2015 شد. به اعتقاد ما، مقابله با افراط‌گرایی و تروریسم نیازمند همکاری سازنده و صادقانه همه اعضای جامعه بین‌المللی است. بر همین اساس بود که در نشست مجمع عمومی سال گذشته نیز از سوی جمهوری اسلامی ایران، لزوم ایجاد «جبهه متحد مبارزه با افراط‌گرایی و خشونت» مطرح شد. جنبش عدم تعهد ظرفیت بالایی برای پیشبرد این ایده‌ها در چارچوب سازمان ملل متحد دارد.

خانم‌ها و آقایان

چالش‌های جاری در اقصی نقاط جهان، نباید ما را از موضوع فلسطین و مردم مظلوم آن غافل کند. مردم فلسطین همچنان از حق داشتن سرزمین و حکومتی از آن خود و بازگشت به سرزمین مادری محرومند. ظلمی که امروز بر ملت فلسطین می‌رود خشونت نهادینه‌ای را به نمایش می‌گذارد که تعبیر آپارتاید برای توصیف آن کافی نیست. رژیم صهیونیستی تلاش دارد با طراحی و بهره‌گیری از تحولات جاری در خاورمیانه به ویژه ظهور و گسترش گروه‌های تروریستی و افراطی همانند داعش، جنایات خود علیه ملت مظلوم فلسطین و دیگر ملت‌های منطقه را تحت‌الشعاع قرار دهد.

جمهوری اسلامی ایران همواره حمایت از مردم و آرمان‌های فلسطین را براساس اعتقادات دینی و ارزش‌های والای ملی و انسانی، در صدر اصول سیاست خارجی خود قرار داده است. به اعتقاد ما، دفاع از مردم فلسطین به نژاد یا مذهب خاصی محدود نیست، بلکه یک موضوع انسانی است که وظیفه همگان می‌باشد. ما دفاع از فلسطین را تحت تأثیر تحولات زودگذر و حتی برخی سیاست‌های غلط قرار نداده‌ایم و مفتخریم که ملت و دولت ایران همواره و تحت هر شرایطی در کنار مردم مظلوم و مقاوم فلسطین ایستاده است.

حضور گرامی

سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر رویکرد اعتدال و تعامل و تلاش برای حل و فصل منازعات، اختلافات و سوء تفاهات از طریق گفتگو و همکاری است. بر همین اساس، علی‌رغم اقدامات خصمانه و فشارهای گسترده سیاسی و اقتصادی علیه کشور من، به بهانه موضوع هسته‌ای، جمهوری اسلامی ایران از همان ابتدا بر انجام گفتگوهای سازنده تأکید داشت. گفتگوهای میان ایران و گروه موسوم به 5+1 منجر به «برنامه جامع اقدام مشترک» (برجام) گردید. حمایت قاطع کشورهای عدم تعهد از برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران و همچنین پشتیبانی آنان از این مذاکرات نقش مؤثری در تضمین حقوق مشروع هسته‌ای ایران و کشورهای در حال توسعه و همچنین به نتیجه رسیدن این مذاکرات داشته است.

برجام، رویکرد جدید برای تعامل باکشورها

توافق هسته‌ای ایران و طرف‌های مقابل از زوایای مختلف حائز اهمیت است. مزایا و منافع شناسایی و تحقق حقوق هسته‌ای، محدود به کشور ایران نیست، بلکه مقاومت ملت ایران در قبال این فشارها باعث جلوگیری از ایجاد یک رویه خطرناک در عرصه بین‌المللی، برای محروم نمودن ملت‌های دیگر از حقوق اساسی و مشروع آنها در عرصه فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای گردید. علاوه بر این، نتیجه سازنده این مذاکرات مؤید این واقعیت است که تنها از طریق گفتگو و راهکارهای صلح‌آمیز و اتخاذ یک رویکرد برد برد می‌توان به بحران‌های پیچیده و طولانی پایان داد. در واقع برجام فقط یک توافق سیاسی نیست، بلکه در این دنیای پرتنش که استفاده از سلاح و خشونت به تفکر رایج تبدیل شده است، برجام یک راهبرد و رویکرد جدید برای تعامل مثبت و سازنده به منظور حل و فصل مسالمت‌آمیز بحران‌ها و چالش‌ها است و می‌تواند سرآغازی برای همکاری‌های دوجانبه و چندجانبه کشورها برای پیشبرد صلح و توسعه در جهان باشد. جمهوری اسلامی ایران گفتگو و مذاکره را بهترین راه حل منازعات

جهاني و منطقه اي مي داند و خود در اين زمينه پيش قدم بوده است. ما در سطح منطقه اي نيز از هرگونه ابتكار عمل كه مبتني بر گفتگو و مذاكره باشد براي پايان بخشيدن به اختلافات موجود استقبال مي كنيم. مشكلات منطقه خاورميانه به گونه اي است كه هيچ کشوري به تنهائي قادر به ايجاد ثبات و امنيت پايدار در آن نيست. دستيابي به امنيت و توسعه منطقه اي فقط از طريق همكاري و مشاركت جمعي همسايگان ميسر است.

استقبال از خاتمه بحران در كشورهاي جنگزده

ما از راه حل سياسي براي خاتمه بخشيدن به بحران در كشورهاي جنگزده منطقه، استقبال مي كنيم. گفتگوهاي ملي بايد با مشاركت گروه هاي ذينفع و داراي مشروعيت و بدون دخالت قدرت هاي بيروني، انجام شده و در نهايت، صندوق رأي تعيين كننده سرنوشت اين كشورها باشد. همه دولت ها در منطقه بايد نسبت به فجايع انساني و تخریب زیرساخت هاي اقتصادي و اجتماعي در سرتاسر منطقه، از يمن گرفته تا عراق و سوريه حساس باشند و دست از حمايت از تروريست ها براي مقاصد سياسي بردارند. هرگونه اقدام عليه تروريست ها نيز بايد به گونه اي باشد كه كمترين آسيب را براي مردم بيگناه و غير نظاميان به همراه داشته باشد. در پايان مجدداً آمادگي جمهوري اسلامي ايران را براي همكاري گسترده و فعال با كليه اعضاي جنبش عدم تعهد به ويژه كشور دوست ونزوئلا به عنوان رئيس دوره اي جنبش عدم تعهد، براي پيشبرد اهداف و مصوبات اين اجلاس اعلام مي نمايم.

متشكرم.